

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради університету
25 червня 2026 року,
Протокол № 13

Т.в.о. ректора, голова вченої ради
університету, доктор юридичних наук,
професор

Олег ОМЕЛЬЧУК

25 червня 2026 року

м.п.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«МЕДИЧНЕ ПРАВО»
для підготовки на другому освітньому рівні
здобувачів вищої освіти ступеня магістр
за спеціальністю D8 Право
галузі знань D Бізнес, адміністрування та право
Освітня програма «Магістр права»**

м. Хмельницький
2026

РОЗРОБНИК:

Професор кафедри конституційного,
адміністративного та фінансового права,
кандидат юридичних наук, професор
17 червня 2026 року

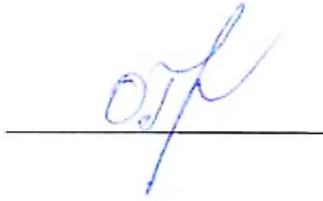

Ірина СТОРОЖУК

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри конституційного,
адміністративного та фінансового права
17 червня 2026 року, протокол № 13.

Завідувач кафедри конституційного,
адміністративного та фінансового права,
доцент
17 червня 2026 року

Олена ГАЛУС

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми
18 червня 2026 року

Сергій КРУШИНСЬКИЙ

Декан юридичного факультету,
кандидат юридичних наук, доцент
18 червня 2026 року

Віктор ЗАХАРЧУК

Рішення методичної ради університету
18 червня 2026 року, протокол № 8.

Голова методичної ради університету,
кандидатка наук з державного
управління, доцентка
18 червня 2026 року

Ірина КОВТУН

Обліковий обсяг – 0,7 ум.др.арк.

ЗМІСТ

	Стор.
1. Опис навчальної дисципліни	– 4
2. Заплановані результати навчання	– 5
3. Програма навчальної дисципліни	– 6
4. Структура вивчення навчальної дисципліни	– 10
4.1. Тематичний план навчальної дисципліни	– 10
4.2. Аудиторні заняття	11
4.3. Самостійна робота студентів	– 11
5. Методи навчання та контролю	– 11
6. Схема нарахування балів	– 12
7. Рекомендована література	– 12
7.1. Основна література	– 12
7.2. Допоміжна література	– 13
8. Інформаційні ресурси в Інтернеті	– 14

1. Опис навчальної дисципліни

1. Шифр і назва галузі знань	– D Бізнес, адміністрування та право
2. Код і назва спеціальності	– D8 Право
3. Назва спеціалізації	– спеціалізація не передбачена
4. Назва дисципліни	– Медичне право
5. Тип дисципліни	– вибіркова
6. Освітній рівень, на якому вивчається дисципліна	– другий
7. Ступінь вищої освіти, що здобувається	– магістр
8. Загальний обсяг вивчення дисципліни (кредитів ЄКТС / годин)	– 3 / 90
9. Форма семестрового контролю	– залік
10. Місце дисципліни в логічній схемі:	– Практика цивільного судочинства
Теорія і практика адміністративного судочинства
Застосування Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод
Альтернативне вирішення правових спорів
11. Мова вивчення дисципліни	– українська.

2. Заплановані результати навчання

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни	Загальні компетентності ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність); ЗК 7. Здатність приймати обґрунтовані рішення; ЗК 8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань); ЗК 9. Здатність працювати в міжнародному контексті. Спеціальні компетентності СК 1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності; СК 6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію; СК 8. Здатність застосовувати медіацію та інші правові інструменти альтернативного позасудового розгляду та вирішення правових спорів; СК 9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності; СК 10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування; СК 13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією..
Програмні результати навчання	РН 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання; РН 2. Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами; РН 3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження; РН 6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи; РН 7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання; РН 10. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права; РН 13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів; РН 14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування; РН 17. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Поняття і система медичного права. Система прав людини у сфері охорони здоров'я

Правова природа медичного права (галузь права, інститут права, галузь законодавства). Основні підходи до проблеми виокремлення медичного права у самостійну галузь права України. Медичне право України як правове утворення: поняття, завдання, предмет регулювання. Співвідношення медичного права і права охорони здоров'я (законодавства про охорону здоров'я). Медичні правовідносини: поняття, види і склад. Принципи і функції медичного права України. Система медичного права України. Джерела медичного права України. Медичне право як навчальна дисципліна і галузь науки. Особливості законодавчого забезпечення сфери охорони здоров'я в Україні. Міжнародно-правові стандарти у сфері охорони здоров'я.

Поняття і види суб'єктів медичних правовідносин. Пацієнт: дефініційний і класифікаційний підходи. Поняття та загальна характеристика правового статусу пацієнта. Проблеми та перспективи вдосконалення правового статусу пацієнта в Україні. Моральноетичні засади взаємин "лікар-пацієнт". Особливості правового статусу законних представників у сфері охорони здоров'я. Медичний працівник та його правовий статус: понятійно-категоріальний апарат і класифікація. Законодавче забезпечення і класифікація прав медичних працівників. Проблеми та перспективи вдосконалення правового статусу медичного працівника в Україні.

Система прав людини у сфері охорони здоров'я охоплює комплекс міжнародних та національних гарантій, що забезпечують право кожної особи на доступну, якісну та недискримінаційну медичну допомогу. Вона включає конституційні положення, спеціальне законодавство, адміністративні механізми реалізації та судовий захист, а також стандарти, закріплені у міжнародних договорах і практиці ЄСПЛ. Особливе значення мають сучасні виклики – цифровізація, воєнний стан, інтеграція до європейського правового простору, які формують нові вимоги до балансу між правами пацієнтів та інтересами держави.

Тема 2. Правове регламентування виникнення та припинення життя в контексті здійснення медичного обслуговування

Правове регламентування виникнення та припинення життя в контексті здійснення медичного обслуговування. Встановлення початку правового забезпечення життя людини. Право людини щодо припинення її життя на прохання (евтаназія, ортотаназія, самогубство асистоване лікарем САЛ)). Проблеми правового врегулювання генної інженерії (клонування, химери). Правове врегулювання стерилізації. Правове регулювання проведення медико-біологічних експериментів на людях (та ембріонах) в Україні.

Інформована згода пацієнта щодо надання медичної допомоги: поняття та види. Умови (критерії) правомірності інформованої згоди. Здійснення медичного втручання без згоди пацієнта. Відмова від медичного втручання. Правове забезпечення вакцинації населення. Право на зайняття народною медициною (цілительством). Правове регулювання проведення медичних експериментів. Законодавче забезпечення проведення медико-біологічних експериментів в Україні. Медико-біологічний експеримент: поняття, ознаки і види. Умови правомірності та порядок проведення медикобіологічних експериментів з участю людини. Клінічні випробування лікарських засобів на людині. Міжнародно-правові стандарти у сфері охорони здоров'я щодо проведення медико-біологічних експериментів. Правові основи біоетики: проблеми медичної діяльності щодо захисту прав пацієнтів. Законодавче забезпечення галузі народної медицини (цілительства) в Україні. Народна медицина (цілительство): поняття, особливості та значення. Умови правомірності здійснення діяльності у сфері народної медицини (цілительства). Правовий статус суб'єктів у галузі народної медицини (цілительства). Юридична відповідальність у галузі народної медицини (цілительства). Зарубіжний досвід і практика здійснення народної медицини (цілительства). Поняття та зміст евтаназії. Законодавча база та світовий досвід. Перспективи евтаназії у світі й в Україні.

Тема 3. Правова природа медичної допомоги і медичної послуги. Договір про надання медичних послуг

Правове регулювання надання медичної допомоги та медичних послуг здійснюється на основі Конституції України, Основ законодавства України про охорону здоров'я та інших нормативно-правових актів, які визначають порядок реалізації права людини на охорону здоров'я. Важливе значення мають також міжнародні стандарти захисту прав пацієнтів, що спрямовані на забезпечення доступності, якості та безпеки медичної допомоги й медичних послуг.

Договір про надання медичних послуг є цивільно-правовою формою регулювання відносин між пацієнтом і закладом охорони здоров'я або медичним працівником. Його сутність полягає у зобов'язанні виконавця надати якісну та своєчасну медичну допомогу, а замовника — оплатити її у випадках, передбачених законом або договором. Такий договір забезпечує юридичне оформлення взаємних прав та обов'язків сторін у сфері охорони здоров'я.

Предметом договору є надання медичних послуг, що можуть включати діагностику, лікування, профілактику, реабілітацію та інші медичні втручання. Істотною умовою є визначення обсягу та характеру медичних послуг, а також дотримання стандартів медичної допомоги. Особливістю такого договору є його соціальна спрямованість, оскільки він безпосередньо пов'язаний із захистом життя та здоров'я людини.

Лікарська таємниця виступає одним із ключових правових і етичних інститутів у сфері медичних правовідносин. Вона охоплює інформацію про стан здоров'я пацієнта, діагноз, методи лікування та інші відомості, отримані під час надання медичної допомоги. Обов'язок збереження лікарської таємниці покладається на всіх медичних працівників і діє незалежно від форми укладення договору.

Розголошення лікарської таємниці допускається лише у випадках, прямо передбачених законом, зокрема за згодою пацієнта або на вимогу уповноважених органів у визначених правових процедурах. Порушення цього обов'язку тягне за собою юридичну відповідальність, включаючи цивільну, дисциплінарну або кримінальну.

Тема 4. Правова кваліфікація дефектів надання медичної допомоги

Поняття та види дефектів надання медичної допомоги. Медична помилка, нещасний випадок у медичній практиці та професійне правопорушення медичного працівника. Критерії правової кваліфікації дефектів медичної допомоги. Причинно-наслідковий зв'язок між діями медичного працівника та шкодою, заподіяною пацієнту. Порушення стандартів медичної допомоги та клінічних протоколів. Судово-медична експертиза у справах про дефекти медичної допомоги. Цивільно-правова відповідальність за неналежне надання медичної допомоги. Адміністративна, дисциплінарна та кримінальна відповідальність медичних працівників. Захист прав пацієнтів у разі заподіяння шкоди здоров'ю. Судова практика у справах щодо дефектів надання медичної допомоги. Умови правомірності здійснення діяльності у сфері народної медицини (цілительства). Правовий статус суб'єктів у галузі народної медицини (цілительства). Юридична відповідальність у галузі народної медицини (цілительства). Зарубіжний досвід і практика здійснення народної медицини (цілительства). Поняття та зміст евтаназії. Законодавча база та світовий досвід. Перспективи евтаназії у світі й в Україні.

Тема 5. Правове регулювання трансплантації органів та інших анатомічних матеріалів людини

Поняття та об'єкти трансплантації. Загальна характеристика Закону України «Про застосування трансплантації анатомічних матеріалів людині». Основні принципи застосування трансплантації. Умови й порядок здійснення трансплантації. Прижиттєве й посмертне донорство. Поняття донора й реципієнта. Державна політика у сфері застосування трансплантації та здійснення діяльності, пов'язаної з трансплантацією. Законодавче регулювання донорства в Україні. Сучасна нормативно-правова база трансплантації анатомічних матеріалів. Донор, реципієнт та трансплант-координатор. Державні інформаційні

системи трансплантації. Співвідношення понять «презумпція згоди» та «презумпція незгоди» при трансплантації. Трансплантація анатомічних матеріалів з використанням трупних трансплантатів. Право особи на фізичну (тілесну) недоторканність. Посмертне донорство. Особливості надання згоди. Право донора і реципієнта на отримання певних гарантій у зв'язку з майбутнім оперативним втручанням.

Поняття донорства крові та її компонентів. Права донора крові. Пільги донора крові. Гарантії й компенсації працівникам у випадку здачі крові і її компонентів. Обов'язки донора. Організація донорства крові та її компонентів. Відповідальність за порушення законодавства про донорство крові та її компонентів.

Тема 6. Правове регулювання надання психіатричної допомоги. Законодавче забезпечення паліативної і хоспісної допомоги в Україні.

Загальна характеристика правового забезпечення галузі паліативної та хоспісної допомоги в Україні. Міжнародно-правові стандарти у сфері надання паліативної та хоспісної допомоги. Порядок надання паліативної та хоспісної допомоги в Україні. Організаційно-правові засади створення і функціонування закладів (відділень), у яких надається паліативна та хоспісна допомога. Правовий статус особи, якій надається паліативна та хоспісна допомога в Україні. Правовий статус медичного працівника при наданні паліативної та хоспісної допомоги. Особливості обігу лікарських засобів при наданні паліативної і хоспісної допомоги. Особливості правового статусу інвалідів (осіб з обмеженими можливостями). Проблеми соціального і правового захисту інвалідів в Україні. Правове регулювання здійснення спеціальних заходів профілактики і лікування хронічного алкоголізму, наркоманії та інших соціально небезпечних захворювань. Державна політика боротьби з тютюнопалінням в Україні. Особливості здійснення прав дитини у сфері охорони здоров'я. Загальна характеристика правового забезпечення галузі психіатрії в Україні. Види та порядок надання психіатричної допомоги в Україні. Особливості надання психіатричної допомоги у примусовому порядку. Правовий статус особи, якій надається психіатрична допомога. Правовий статус медичного працівника при наданні психіатричної допомоги. Біоетичні основи надання психіатричної допомоги.

Міжнародно-правові стандарти у сфері охорони здоров'я щодо захисту населення від інфекційних, у тому числі тих, що передаються статевим шляхом. Нормативно-правове забезпечення профілактики та лікування інфекційних хвороб, у тому числі тих, що передаються статевим шляхом, в Україні. Правовий статус суб'єктів медичних правовідносин в умовах лікування інфекційних хвороб, у тому числі тих, що передаються статевим шляхом. Загальна характеристика правового регулювання у сфері протидії ВІЕ-інфекції/СНІДу: міжнародно-правові стандарти та національне законодавство. Державна політика у сфері профілактики, запобігання поширенню та лікування ВІЕ-інфекції/СНІДу. Правовий статус медичних працівників та інших осіб, професійна діяльність яких пов'язана з ризиком інфікування ВІЕ.

Тема 7. Правове регулювання репродуктивних технологій

Загальна характеристика сфери репродуктивного здоров'я людини: національне законодавство та міжнародно-правові стандарти. Права та обов'язки людини у сфері охорони репродуктивного здоров'я: поняття, види, зміст. Законодавче забезпечення репродуктивних технологій в Україні. Правові питання штучного запліднення. Умови та порядок проведення медичної стерилізації особи. Правове регулювання штучного переривання вагітності. Етико-правові проблеми реалізації права на використання контрацепції. Актуальні етико-правові питання клонування. Правові та етичні проблеми медичної діяльності у сфері репродуктивних технологій щодо захисту прав людини. Поняття та види донорства за законодавством України. Особливості здійснення репродуктивних прав неповнолітніх. Поняття і принципи донорства крові та її компонентів. Умови правомірності здійснення донорства крові та її компонентів. Правовий статус донора в Україні. Законодавче забезпечення донорства органів та інших анатомічних матеріалів. Правові та біоетичні проблеми донорства. Умови правомірності та засади трансплантації органів та інших анатомічних матеріалів людини. Правове забезпечення медичної генетики. Соматичні права і генетичний ризик.

Тема 8. Процедури і механізми захисту прав суб'єктів медичних правовідносин.

Поняття та система захисту прав суб'єктів медичних правовідносин. Суб'єкти медичних правовідносин та їх правовий статус.

Форми та способи захисту прав у сфері охорони здоров'я. Досудові процедури врегулювання спорів у медичній сфері. Адміністративний порядок захисту прав пацієнтів і медичних працівників. Судовий захист прав суб'єктів медичних правовідносин.

Захист прав пацієнтів у діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування. Роль Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у захисті прав у сфері охорони здоров'я.

Міжнародно-правові механізми захисту прав людини у сфері охорони здоров'я. Практика Європейського суду з прав людини щодо захисту прав суб'єктів медичних правовідносин.

Тема 9.Юридична відповідальність суб'єктів медичних правовідносин

Поняття і види процедур і механізмів захисту прав суб'єктів медичних правовідносин. Форми захисту прав суб'єктів медичних правовідносин: поняття, види, засоби здійснення. Особливості використання судової форми захисту прав суб'єктів медичних правовідносин: у порядку конституційного судочинства; у порядку цивільного судочинства; у порядку кримінального судочинства; у порядку адміністративного судочинства. Особливості використання позасудової форми захисту прав суб'єктів медичних правовідносин: адміністративні, тобто звернення до керівника закладу охорони здоров'я чи його підрозділу або звернення до органу управління охороною здоров'я; звернення до Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я звернення до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини; звернення до органів прокуратури; звернення до органів внутрішніх справ, звернення до Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики. Юридична практика в галузі медичного права. Правопорушення у сфері охорони здоров'я як підстава для юридичної відповідальності у медичному праві: поняття, ознаки, склад. Юридична відповідальність суб'єктів медичних правовідносин: поняття, види. Цивільно-правова відповідальність у сфері охорони здоров'я. Проблеми розмежування договірної і деліктної відповідальностей у сфері охорони здоров'я. Дисциплінарна відповідальність медичних працівників. Адміністративно-правова відповідальність у медичному праві. Кримінальна відповідальність медичних працівників у зв'язку з їх професійною діяльністю. Звільнення від юридичної відповідальності медичних працівників. Особливості юридичної відповідальності пацієнтів за законодавством України. Виконання рішень судів у медичних справах.

4. Структура вивчення навчальної дисципліни

4.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин											
		Денна форма навчання						Заочна форма навчання					
		Усього	У тому числі					Усього	Утому числі				
			Лекції	Сем. (прак).	Лабор.	Ін.зав.	СРС		Лекції	Сем. (прак).	Лабор.	Ін.зав.	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.	Поняття і система медичного права. Система прав людини у сфері охорони здоров'я	10	2	2	–	–	6	10	–	–	–	–	10
2.	Правове регулювання виникнення та припинення життя в контексті здійснення медичного обслуговування	10	2	2	–	–	6	10	2	–	–	–	8
3.	Правова природа медичної допомоги і медичної послуги. Договір про надання медичних послуг	10	2	2	–	–	6	10	2	2	–	–	6
4.	Правова кваліфікація дефектів надання медичної допомоги	10	2	2	–	–	6	10	–	–	–	–	10
5.	Правове регулювання трансплантації органів та інших анатомічних матеріалів людини.	10	2	2	–	–	6	10	2	–	–	–	8
6.	Правове регулювання надання психіатричної допомоги. Законодавче забезпечення паліативної і хоспісної допомоги в Україні	10	2	2		–	6	10	2	–	–	–	8
7.	Правове регулювання репродуктивних технологій.	10	2	2	–	–	6	10	2	–	–	–	8
8.	Процедури і механізми захисту прав суб'єктів медичних правовідносин.	10	2	2	–	–	6	10	–	2	–	–	8
9.	Юридична відповідальність у сфері охорони здоров'я	10	2	2	–	–	6	10	–	2	–	–	8
	Усього годин:	90	18	18	–	–	54	90	10	6	–	–	74

4.2. Аудиторні заняття

4.2.1. Аудиторні заняття (лекції, семінарські (практичні) заняття) проводяться згідно з темами та обсягом годин, передбачених тематичним планом.

4.2.2. Плани лекцій з передбачених тематичним планом тем визначаються в силабусі навчальної дисципліни.

4.2.3. Плани семінарських (практичних) занять з передбачених тематичним планом тем, засоби поточного контролю знань визначаються в силабусі навчальної дисципліни.

4.3. Самостійна робота студентів

4.3.1. Самостійна робота студентів включає опрацювання завдань до кожної теми та виконання індивідуальних завдань.

4.3.2. Завдання для самостійної роботи студентів, а також порядок здобуття балів за самостійну роботу визначаються в силабусі навчальної дисципліни.

5. Методи навчання та контролю

Під час лекційних занять застосовуються:

- 1) традиційний усний виклад змісту теми;
- 2) слайдова презентація;
- 3) дискусія.

На семінарських (практичних) заняттях застосовуються:

- 1) дискусійне обговорення проблемних питань;
- 2) вирішення ситуаційних завдань;
- 3) складання та розгляд окремих процесуальних документів.

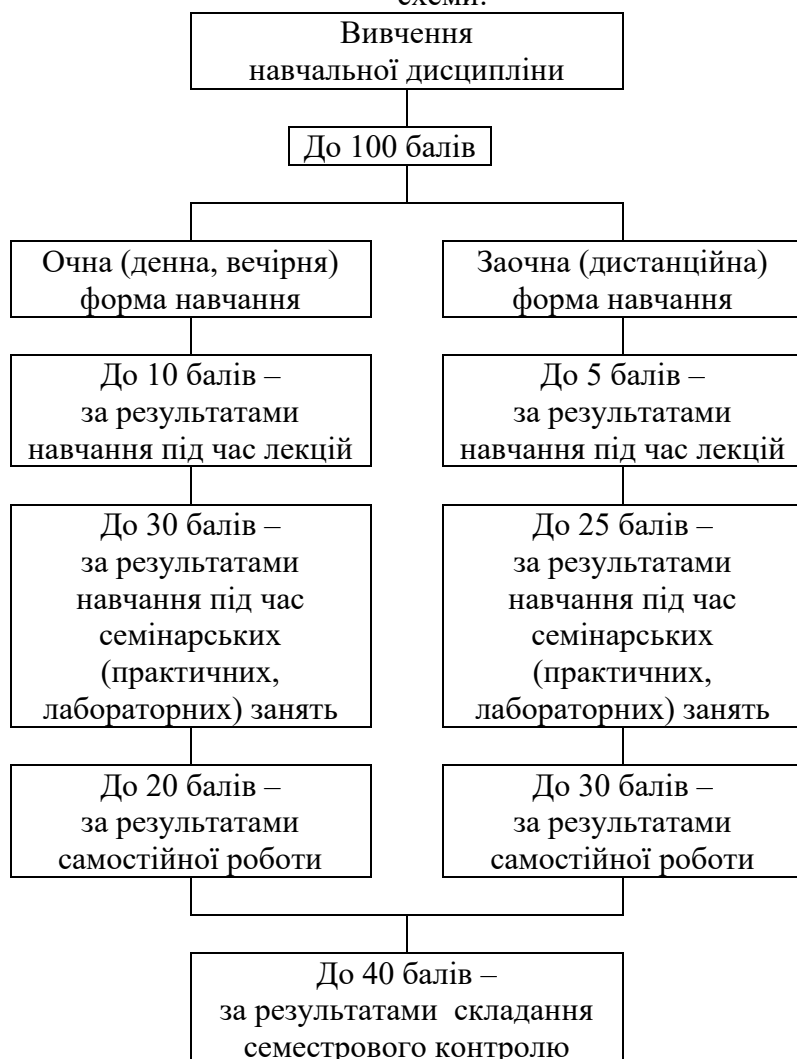
Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у таких формах:

- 1) усне або письмове опитування на семінарських заняттях;
- 2) перевірка виконання поточних контрольних робіт у формі тестування;
- 3) розв'язування творчих завдань, проведення дискусій тощо;
- 4) захист підготовленого індивідуального завдання.

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі заліку. Залікова оцінка виставляється на підставі результатів поточного оцінювання або складання заліку, який проводиться у формі тестування. У випадку необхідності проведення заліку онлайн, він проводиться у формі тестування із застосуванням комп'ютерних технологій в режимі реального часу.

6. Схема нарахування балів

6.1. Нархування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

6.2. Обсяг балів, здобутих студентами під час лекцій, семінарських занять, самостійної роботи студентів визначаються у силабусі з дисципліни.

7. Рекомендовані джерела

7.1. Основні джерела

1. Медичне право : підручник / за заг. ред. С. Б. Булеци, М. В. Менджул. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ : Юрінком Інтер, 2024. 672 с.
2. Медичне право : підручник / за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. С.Б. Булеци; д-ра юрид. наук, доц. М.В. Менджул. Ужгород: ТОВ «РІК-У», 2021. 720 с.
3. Стеценко С.Г., Стеценко В.Ю., Сенюта І.Я. Медичне право України: Підручник. К.:Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність», 2008. 507 с.
4. Берн І., Езер Т., Коен Дж., Оверал Дж., Сенюта І. Права людини у сфері охорони здоров'я: практичний посібник / За наук. ред. І. Сенюти. Львів : Вид-во ЛОБФ «Медицина і право», 2012.
5. Булеца С. Б. Цивільні правовідносини, що виникають у сфері здійснення медичної діяльності: теоретичні та практичні проблеми : дис. ... докт. юрид. наук/ С. Б. Булеца. Одеса, 2016.
6. Грін О. О. Загальне медичне право: Навчальний посібник. Ужгород: Видавництво «ФОП Сабов А.М.», 2017.
7. Котуха О. С. Медичне право України: навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської комерційної академії, 2014.

8. Майданик Р. А. Медичне право в системі права України : навчально практичний посібник. К. : Алерта, 2013.
9. Охорона здоров'я в Україні: організація та законодавче забезпечення. за заг. ред. В.П. Лисак [та ін.]. К.: МОРІОН, 2014.
10. Стеценко В. Ю. Медичне право України (реформування охорони здоров'я в умовах страхової медицини) : монографія. К. : Атіка, 2016.
11. Alghrani, R. Bennett, S. Ost. Bioethics, Medicine and the Criminal Law: The Chriminal Law and Bioethical Conflict: Walking the Tightrope. Cambridge: Cambridge University Press, 2012.
12. Furrow B., Creaney Th., Johnson S., Jost T., Schwarts R. Health Law, Cases, Materials and Problems (abridged edition). Saint Paul, MN, USA: West Publishing Corp, 2013.
13. Сучасне українське медичне право: Монографія. К.: Атіка, 2010. 496 с.

7.2. Допоміжні джерела

1. Богомазова І.О. Право на якісні та безпечні лікарські засоби в системі права на охорону здоров'я. *Медичне право*. Спеціальний випуск № 3, 2017. С. 9–17.
2. Зражевська Н. Захист професійної честі, гідності та ділової репутації лікарів у судовому порядку. *Медичне право*. 1(15). 2015.
3. Куц В.М. Кримінальна відповідальність за незаконне проведення дослідів над людиною : монографія. Харків: Юрайт, 2012.
4. Клапатий Д.Й. Правові аспекти надання закладами охорони здоров'я відповідей на запити на інформацію відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації». *Медичне право*. № 1(19), 2017. С. 55 – 66.
5. 6. Лемеа Р.І. Поняття неналежного виконання професійних обов'язків медичним працівником. Сучасний вимір держави і права: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Львів, 19-20 травня 2017 р. Львів: Західноукраїнська організація «Центр правничих ініціатив». 2017. С.43-46.
6. Лемеа Р.І. Виправданий ризик як обставина, що виключає злочинність діяння медичних працівників. Правова держава: напрямки та тенденції її розбудови в Україні: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Одеса, Україна, 12-13 травня 2017 р. Одеса: ГО «Причорноморська фундація права», 2017. С. 94-97
7. Пташник І. Р. Цивільно-правове регулювання трансплантації в Україні : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. Наук. К., 2016. 21 с.
8. Рыжкова Е. Медицинский туризм: общая характеристика и правовая регламентация в Украине. URL: <http://www.legeasiviatia.in.ua/archive/2014/3-2/51.pdf>
9. Радиш Я. Соціально-психологічна реабілітація громадян – важлива складова державної політики України в сучасних умовах. *Інвестиції: практика та досвід*. 2015. № 5. С. 6 – 8.
10. Рогальський І. О. Юридична класифікація дефектів надання медичної допомоги у сфері акушерства та гінекології. *Медичне право*. 2015. № 2 (16).
11. Сенюта І. Я. Медичний нейтралітет як концепція забезпечення прав людини у сфері охорони здоров'я: досвід України. *Медичне право*. 2016. № 1 (17).
12. Сенюта І.Я. Нові підходи до стандартів якості надання медичної допомоги та їх можливі юридично-правові наслідки. *Український медичний часопис*. Online. 10.05.2017. URL: <http://www.umj.com.ua/article/108196/novi-pidhodi-do-standartivyakosti-nadannya-medichnoyi-dopomogi-ta-yih-mozhlivi-yuridichno-pravovinaslidki>
13. Сенюта І.Я. Цивільний позов як інструмент захисту прав суб'єктів медичних правовідносин: деякі аспекти [Текст]. *Науковий вісник Ужгородського національного університету* : Серія: Право. Ужгород: Видавничий дім «Гельветика», 2015. Вип. 31. Т.2. – С. 22–27.
14. Senyuta I.Y. Medical Neutrality as a Human Rights in Patient Care Concept: Experience of Ukraine/ I.Y. Senyuta, D.Y. Klapaty// *Medical Law*. 2016. № 17. Р. 50-71.
15. Вершкова І. В., Крикля В. В., Мартинова О. В., Горяча Л. О. Екстремальна медицина : навч. посібник. Харків, 2014. 124 с.

16. Флоря В. Ответственность за врачебные преступления. Расследование и экспертиза. LAP LAMBERT Academic Publishing, 2013.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. http://www.rada.gov.ua	- Веб-портал Верховної Ради України
2. http://www.president.gov.ua	- Веб-портал Адміністрації Президента України
3. http://www.kmu.gov.ua	- Веб-портал Кабінету Міністрів України
4. http://mon.gov.ua	- Веб-сайт Міністерства освіти і науки України
5. http://nbuv.gov.ua/	- Веб-сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського
6. http://gntb.gov.ua/ua/	- Веб-сайт державної науково-технічної бібліотеки України
7. http://www.ounb.km.ua/	- Веб-сайт Хмельницької обласної універсальної наукової бібліотеки